

SELMECI ÚJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő	Kiadó és laptulajdonos:	Hirdetési díjak milliméter árszabás szerint.
Selmezbányán:	Vidéken:	Wagner László dr.	Nádasy Ferenc	Nyitár sora 40 fillér.
Egész évre 8 K — f.	Egész évre 9 K — f.	Selmezbánya.	Zólyom.	Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Félévre 4 K — f.	Félévre 4 K 50 f.	Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	(Telefon szám. 11.)	
Negyedévre 2 K — f.	Negyedévre 2 K 30 f.			

Megjelenik minden csütörtökön.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Az érettségi.

Megint itt vagy friss erőben egészségben, a diákok legfélelmeesebb réme, az álmodást, ünnepbontó nagy vizsgát, az érettségi. Mindnyájunkat egyaránt érdekli, mert talán egyetlen egy olyan ember nincs művelt társadalmunkban, a kinek valamely hozzátartozója ne rettegné, ebben a hirtelen beállott melegben, ezt a félelmetes must, mely ime évtizedek óta viszi roszra, tilosba s meg nem engedettbe az éni szívesen érő, de vizsgázni kevésbé szerető fiatalságot.

Sok, igen sok tényt pocékoltak már el ennek a kérdésnek megvitatásában, de egyetlen olyan helyes argumentumot sem hallottunk a sok felvetettben, mely az érettséginek, a tudományos nevelés mai állása mellett, létjogosultságát igazolni tudta volna. Felesleges, haszon nélkül való nyög az, mert sem mértékét a diákság tudásának, sem bizonyosságát általános műveltségének nem szolgáltatja. Hanem igenis olyan cselekedetekre bírja a tanuló ifjúságot, mely alapján jellemének rossz utra való fejlődését mozditja elő.

Mert mintnyájunk előtt ismeretesek azok a csalafinták, melyeket az ifjúság az érettségi tételek megszerzésé-

ben, vagy azok kidolgozásának átsempészésében kifejtnek. Nem egy felvigyázó tanárnak kell fájtó lélekkel szemet hunyia ezek előtt a meg nem engedett s alapjában jellemtelen cselekedeteknek, mert ugyan kinek lenne szíve, egy évek óta ismert s képességeiről tölön túl is meggyőződött diákját, ilyen gyerekesny miatt megfosztani attól, amely nélkül egyetlen lépést nem tehet, a mely esetleg három esztendő katonai szolgálatra készítette a multban, ma már a nyolcadik osztályos iskolai bizonyítvány is önkéntességre jogosít, az érettségéről tanuskodó bizonyítványtól.

Oh hány diáknak zuzná össze esetleg egész jövődő boldogságát az, ha a csinyt észre vevő tanár keményszívűsége őt az illetékes fórum elé állítaná s a kiszabott büntetést méretné reá. Így azonban maguk a tanárok kényszerítvők, hogy szemet hunnyanak annak, mit pedig nem szívesen látnak.

Sokszor, ha a kevésbé figyelő tanári őrszem nem is veszi észre a diákstikliket, kiderül az érettségi dolgozatok egyöntetűségén, hogy hiba van a kréta körül s ilyenkor, ha a főigazgató szigorú bácsi, akkor van nemulás a diákság körében.

Pedig minden érettségiben több keve-

sebb diáknyelven u. n. „svindli“ történik, de hát uram fia, ki kölesönözne annak nagyobb jelentőséget, hiszen maguk a vizsgáztatók, kezdve a főigazgatótól egész a tornatanárig diákokorukban maguk is körösztil mentek ezeken az izgalmas és válságos percekben, ugyanazon csalafinták, ugyanazon csinyek segítségével s senkinek sincs kedve szigorubban itélni, mint a minő elbírálást a maga részéről igényelt a multban.

Nem is ez volt célja mai cikkünknek, hogy ezekről a szokásos csinytevésekről a jól megérdemelt leplet leráncigáljuk, hanem pusztán annak demonstrálása lebegett szemünk előtt, hogy az érettségi vizsgálatok mai formájában már elévültek, céljuknak meg nem felelnek, tehát kiküszöbölendők.

Minden olyan teher, nyög, mely sem a diákság előnyére, sem jellembeli fejlődésére előnyösen nem hat, maguknak a tanároknak kellemetlen terhére vannak s csak egyetlen célt szolgálnak, a statisztika ama szomorú lajstromát, mely az életuntakkal, az öngyilkosokkal foglalkozik, újabb számokkal megtölteni, a közoktatásból eltávolítandó, mert az ezzel felszabadult oktatási idő s erő más, hasznosabb s célravezetőbb tudományokra fordítható.

A rongyos.

Éjjel volt és Bór hazafelé bandukolt. Ma kissé korábban hagyta ott a szurtos lebuajt, ahol éjjelente állandóan tanyázott és ahol tekintélye volt, mert az idő még nem tudta teljesen lemosni Bórról a régi jólét nyomát. Ma még lakozott benne egy kis józanság és ez régi, keserű gondolatokat ébresztett agyában. Nem szerette a józanságot. A gondolatok körül fogták, kinozták és hajtották ki az utcára.

Voltaképen nem is tudta, hogy merre megy. Csak ment, dülöngélt, álldogált a sötét utcán, öklével meg-megdőngette a vasredőnyöket és igyekezett nem gondolkodni. Sok megülledett keserűség háborgott benne és minduntalan a feleségét látta. Az asszonya szemét, amely ábrándos volt és a száját, amely gögösen, a két szögletében lefelé görbült és királynéhoz tette hasonlónak.

Megállt egy gázlámpánál, hátra szegte a nyakát és bele bámult a lángba. A láng vibrált és Bór szemét előntötte a könny.

Sirt és öklével verte az arcát, a fogait és rongyos cipőjével ragdalta a lámpa tövét, mintha ki akarná dönteni. Egyedül volt a hosszú utcában. Háta a lámpának támasztva úgy érezte, hogy a fejét belülről valami marja. Megint a felesége arcát látta és gyűlöletesen kapott utána. Ugyanaz a gyűlölet, amely akkor támadt benne mikor az asszonya könnyelműen és gögösen elhagyta, újra feltámadt benne, csakhogy erősebben és öntudatosabban. Látta magát, amint társtalanul, rongyosan és kábultan lödörög lebuajtól-lebuajtba és az asszonyt okozta ezért. Néha messziről, ólálkodva látta az asszonyt, mindig más férfi karján és ilyenkor haza ment, lefeküdt a földre és sirt. A józanság ritka pillanataiban összehasonlította mostani, züllött állapotát a régivel, mikor még pénzt keresett és csak vasárnap ment vendéglőbe, akkor is a felesége karján s ez az összehasonlítás elkeserítette.

A párás éjszaka hűvössége belopódzott a kabátja alá és borzongatta a gerincét. Csipdeste az arcát azokon a hosszú, sáv-

alakú helyeken, ahol a vastag könnyesepek végig szaladtak és nedvessé, sikkamlóssá tették az arcborét. Fáradt volt és azt hitte, hogy nem is tud többé elmozdulni a lámpa mellől. Egy lány mindjobban közeledett feléje. Csalogatta a pálinka gőz, amely Bór száján egymásra torlódva gomolygott kifelé és mikor a férfi közelebe ért, megcirógatta az arcát. Bór megvetően rúgott egyet a lányon és aztán dühösen mormogva odább dülöngött.

Lassan ment. Majd megállt és gondolkodott. Tudta, hogy milyen kávéházban tanyázik most az asszony. És bizonytalan léptekkel, fejét lelógasztva ment arrafelé. Szinte önkéntelenül . . .

A kávéház előtt megállt, kotorászott a zsebében és érezte, hogy csörög benne néhány rézpenz. Aztán bement a nagy, füstös helyiségbe, melyben már alig lézengett néhány utcai alak. Cognacot rendelt. Sokat! Egymásután ivott és miközben jóleső melegség szaladgálta be a testét, félénken, lopva a kis különszoba felé pislogott. Nem tudta tisztán, hogy mit akar, csak érezte

De még nagyon sok téntának s még sokkal több vezető cikknek kell majd evvel a témával foglalkoznia, hogy az általánosságban gyűlölt és minden hozzáértőtől céltalannak deklarált érettségi vizsgálat, jól megérdemelt nyugalomra vonuljon. A tendencia ugyan, mint a legutóbbi évek miniszteri rendeleteiből is kiviláglik, az érettséginek hovatovább való könnyebbé tételére irányul, de szerintünk leghelyesebb volna az érettségit egész könnyűvé tenni, hogy elpárologhasson, egyszerűen eltörölni.

Majd ha az emberek humánusabban gondolkoznak s nem úgy, mint manapság, hogy, én is megszenvedtem az érettségi kellemetlenségeit, szenvedjenek az utánam jövők is, majd ha a következő generáció fejlődésének alapját a könnyebb munka és több tudomány rendszerére fektetjük, akkor, de csupán akkor remélhetjük, hogy a nyár beköszöntét elkeserítő, érettségi mumusa nem fog kísérteni, még álmainkban sem.

Tanár.

Egy végkielégítés története.

A városnak Szél László dr. volt hat éven át ügyésze. Ő vigyázott ez alatt az idő alatt arra, hogy a városházán a törvényeket, szabályrendeleteket betartsák és igazság legyen. Azt, hogy mennyire tett eleget ennek a kötelességének, mindenki tudja, vagy legalább is alaposan sejtí. A valóság az, hogy abban a tornyos házban kedvelt ember volt és még most is tartani akarták, de már nem lehetett.

Szél László dr. tagadhatatlanul ügyes ember volt s azt igazán nem lehet bűnül felróni, hogy maga felé hajlott a keze, mert köztudomás szerint ez a különös sajátosság a szenteknél is észlelhető. Amikor már belemelegedett a

városházi igazság őrzésében egy kicsit magára is gondolt. Azt kérte, hogy korengedély kedvezményével vegyék fel a nyugdíjgyelet kötelékébe. Életbiztosítási szerződést akart kötni — jót. Ez a dolog ment is.

A törvényhatósági bizottság 1904. évi június hó 14. napján ezt a határozatot hozta:

Bár dr. Szél László városi tisztü ügyész 1902. évben történt megválasztása idején 49 éves volt s így a nyugdíjszabályzatban előírt 40 éves életkort túlhaladta, tekintve azonban, hogy a nyugdíjszabályzat 3. §-a a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek jogot ad korleengedésre, minek megállapítása esetén a 40 éves életkort túlhaladott tisztviselő a nyugdíj kötelékébe léphet, tekintve, hogy Szél László dr. hatósági orvosi bizonyítvánnyal beigazolta, hogy teljesen egészséges s munkaképes, tekintve a nyugdíjalap kedvező állapotát s tekintve végül, hogy a munka s kötelességet teljesítő tisztviselőnek a nyugdíj kötelékébe való felvétele nagyon is méltánylást érdemel, kimondja szótöbbséggel a közgyűlés, hogy Szél László dr. kérelmének helyt ad, részére a korleengedést megállapítja s annak idejétől számítva a tisztviselő nyugdíj kötelékébe felveszi.

A határozatot erősen megvilágítja néh. Pauer Jánosnak felebbezése, amelyik így szól:

Nagyméltóságu m. kir. Belügyminisztérium!

Dr. Szél László Selmecebánya városi tisztü ügyésze folyamodott a törvényhatóság közgyűléséhez, engedje meg, hogy korengedély mellett a nyugdíj kötelékébe felvétessék. Ezen kérvénye előzőleg a gazdasági bizottságban és a város tanácsában tárgyalatott.

A gazdasági bizottság tekintettel arra, hogy dr. Szél László már 52 éves, — a korengedély magadása esetén 10 évi szolgálata után a jelenlegi 1600 korona után (akkor

még nem volt az emeléses fizetésrendezés. A szerk.) már 640 korona évi nyugdíjat igényelhetne és ez által a városi polgárok terhe $\frac{2}{3}\%$ községi pótdobban emelkednék, kérvényének elutasítása mellett nyilatkozott. A városi tanács ellenben a gazdasági bizottság ajánlatával szemben dr. Szél kérvényét melegen pártolva terjesztette elő a törvényhatósági közgyűlésen.

A tanács ezen ajánlatával szemben a közgyűlésen alólirott teljes objektivitással kifejtettem, hogy a városi nyugdíjalapot, mely a biztosítás technikájának megfelelően nincs szervezve, a legnagyobb veszély fenyegeti akkor ha előre haladott koru egyének vétetnek fel a nyugdíjgyelet kötelékébe, mert ezek alig járúlnak a nyugdíjalaphoz s már is rövid 10 év mulva fizetésük 40 %-ának megfelelő nyugdíjjal terhelhetik meg azt. Tekintettel arra, hogy a nyugdíjalap kellő tőkével nem rendelkezik, a dr. Szél számára fizetendő egész nyugdíj csak a város nagyon is szegény polgárai által községi pótdobal lesz fedezve.

Ezen állításomat bizonyítandó az 1903. évi zárszámadás alapján a következő és a valóságnak teljesen megfelelő adatokat soroltam föl: a város jelenleg is hozzá járul a fizetendő nyugdíjakhoz évenként 2480 koronával (az 1907. évi számadás szerint már 10869 koronával. A szerk.) A járulék azért ily csekély, mert a belügyminisztérium a város szegény polgárai által viselendő nagy terhekre való tekintettel kivételesen megengedte, hogy a nyugdíjalap évi kamatja (1903-ban 8844 koronát tett ki) a nyugdíj fizetésre fordíttassék.

A tisztviselők és szolgák fizetése után 3 százalékos évi járulék, melyel a tőke évenként emelkedik 3150 koronára. A nyugdíjalap tőkéje 1903-ban 211.740 korona volt. Kimutattam, hogy a 15958 korona nyugdíj fizetések a jelenlegi 4 százalékos kamatláb mellett 398.950 korona tőkét igényelnek, jelenleg pedig csak 211.740 korona tőke van, tehát 187.210 korona azon hiány,

a vágyat, amely szomjazta az asszony látását.

Éhes is volt. De nem bánta. Nézte a márványasztal pettyes foltjait, amelyek fantasztikus alakokba csoportosulva táncoltak, vibráltak a szeme előtt.

Sokáig bámult így a szeme elé. És mikor már egyedül volt a nagy helyiségben; látta amint a pincér a konyha melletti sarokban bóbiskol és feleségizott képzelete hallani vélte az elfüggönyözött fülkében levők kurjongatását. Ugy érezte, hogy valami nagy, tiszta világosság fogja körül és tágra nyílt szemmel hallotta a felesége kacagását.

Undorodott a víztől. És mégis felkapott egy poharat és kiitta. A hideg víz megszette a torkát és cselekvésre serkentette. Lassan odacsuszogott a függönyös ajtóhoz és hallgatódzott. Be akart menni.

Elfojtott lármát hallott és néha nevetést is. Fölemelte az öklét, hogy bezúzza az ajtót de aztán megint leeresztette. Megijedt a szokatlan környezettől, melyet bent találni vél és amelyet már előre elképzelt.

Félt. Odabenn tapsoltak, csörömpöltek, a sok női hang közül a felesége hangját is

hallotta. Aztán egy rekedt hang szavalni kezdett. A többiek pedig röhögtek és poharuk fenekét csapkodták az asztal lapjához.

Fejét az ajtófélfának támasztva lehunyta a szemét. Látta magát, amint bent a szobában elegáns urak közrefogták és nevetnek rajta. A rongyos, a beesett orcájú, csapzott hajú, vén csavargó ott áll a fiatal urak előtt és azok mulatnak rajta, ő pedig áll, zavartan bámul, hebeg és tántorog, mintha a lábánál ráncigálná valaki.

A versnek vége volt. Megint tapsoltak. Nem! Most nem megy be! Majd máskor!

Visszament az asztalhoz és rumot hozatott. Egy egész vizes-pohárral. A pohár felét egy hajtásra kiitta, azt remegő kezével, amely forró volt most mint az izzó vas, egy fél pohár vízhez hozzá töltötte a megmaradt rumot. Hogy több legyen! És lassan szürcsölgette. Miközben nyelte a kotyvalékokat, úgy látta, mintha a teremben kétszer annyi lámpa égne, mint eddig és a lámpák hirtelen leereszkednek a földre, majd villámgyorsan visszaugranak a tetőre és ezt az örületes ugrálást mind gyorsabban és vakítóbban végzik . . .

Ami pénz a zsebében volt, kiszórta az asztalra és kitántorgott az utcára. Megcsapta a hűvös levegő. Közeledett a hajnal. Valami kékes világosság takarta be az utcát, amely sáros volt az előző napi esőtől.

Mégis csak sóvárgott az asszony után. Ugy érezte, hogy meg akarja ütni. Ha öklével az arcába vágthatna és hátulról megmarkolhatná a nyakát! . . . Aztán, mint valami köd, úgy gomolygott előtte az asszony hajának illata. Érezte az illatot és az arca vérpirosra vált. A szemét lehunyta és már tisztában volt azzal, hogy mit tesz. Elmegy az asszonyhoz, a lakására, így rongyosan és roskadozva és sirni fog egy jó szóért és megcsókolja piciny saruját. Ennél a gondolatnál sokáig időzött és kéjelegve gondolt a puha fészekre, amelyben neki is juttat majd az asszony egy kuckót. Ennyi elég lesz.

Átment a kocsis úton. Az út közepén megállt és nevetett. Majdnem elcsúszott a nagy sárban. Egy kocsis jött feléje. Fölpillantott és látta benne az asszonyát egy férfi oldalán. Nem tudta, hogy mit cselekszik, hadonászott a kezeivel, a kocsis mellé

amely a jelenlegi nyugdíjak teljes fizetéséhez szükséges s ezen tőke tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló 8844 kor. tőkekamat a nyugdíjak fizetésére fordítatik s ennek folytán a tőke a gyarapításánál jelenleg felhasznált 3150 koronát számba véve, csak 59 év múlva lesz meg.

Kimutattam azt, hogy dr. Szél, ha a nyugdíjkötelékbe felveszik jelenlegi 1600 korona fizetése után 10 év alatt a nyugdíjalap javára csak 480 koronát fog befizetni, ellenben, ami valószínű, 10 évi szolgálata után a szabályok értelmében a fizetésnek 40 százalékát fogja követelni, vagyis évi 640 koronát, tehát a 11. évben nemesak visszakapja az általa 10 éven át befizetett tőkét kamattal együtt, de a városi közönség már az első évben ráfizet s a következő évtől kezdve élte fogytáig évenként 640 koronát s halála után jelenleg viruló egészségnek örvendő neje számára fizetendő nyugdíj terhét legalább 30 éven keresztül viselni fogja.

Ezek előrebocsátása után indítványoztam, hogy dr. Szél László korengedély megadása iránti kérvényével elutasítsassék. *Ezen a valóban teljesen megfelelő számadásokkal igazolt indítványom azonban a korengedély megadása mellett küzdő bizottsági tagok részéről elhangzott, baráti érzülettől áthatott szép, humanisztikus irányú és hatásos szavak folytán a szavazásnál három szavazat különbséggel nem lett elfogadva.*

Miután tiszta s nyugodt lelkiismerettel meg vagyok győződve, hogy indítványomnak a közgyűlés által 3 szavazattöbbséggel történt elvetése folytán az általam kifejtetteket tekintetbe véve 1911-től kezdve a város szegény adózó polgársága dr. Szél László haláláig s halála után nejeének élete fogytáig az azok számára kiszabandó nyugdíjat viselni kénytelen, mert a nyugdíjalap csak 59 év múlva lenne képes a tőke kamatjából fedezni,

ennek folytán a határozat ellen ezennel felebbezek és kérem, méltóztassék az általam jelzett, a jelenlegi állapotra vonatkozó adatok alapján tekintetbe venni, hogy a következő 10 év alatt a jelenleg alkalmazásban álló tisztviselők közül előrehaladott koruknál fogva legalább 4—5 foy nyugdíjba menni s ez által az évi nyugdíj legalább 10—12 ezer

ugrott, fölugrott a hágesóra és tántorogva bele dőlt a koci középebe. Az asszony fölsikoltott és irtózva nyujtotta maga elé a két kezét.

— Te . . . te . . . te nyomorult — mormogta Bór buta mosolygással és meg akarta ölelni az asszony lábát.

— Dobja ki! sikoltott az asszony és az elegáns úr megfogta a rongyos, piszkos csavargót és villámgyorsan lelökte a kocsirol. Aztán közelebb ültek egymáshoz és összebujva jóízű nevetésre fakadtak.

— Ugyan? Csak nem gondolja? mondta nevetve az asszony és a koci tovább gördült.

A rongyos alak végig esett a sáros földön és behunyt szemmel, két kezével a sárba markolászva dörzsölni kezdte az arcát sárral és kényelmesen kinyujtózkodott és mosolygott.

Balassa Emil.

koronával és ennek megfelelőleg a községi pótdó 11—12 százalékkal fog emelkedni (bizony ez szent igaz most is. A szerk.), mert a nyugdíjalapnak növekedéséből eredő csekély kamattöbblet a nagy teher mellett számba sem vehető, — a közgyűlés határozatát megsemmisíteni.

Megvagyok győződve, hogy ezen felebbezésemet a városi polgároknak $\frac{9}{10}$ -ed része örömmel aláírná, nehogy azonban esetleg valaki izgatással vádolhasson, bátorkodom ezen felette fontos ügyben, mint törvényhatósági bizottsági tag saját nevemben tisztelettel kérni. Selmecebánya, 1904. évi június 16-án. Pauer János s. k. törvényhatósági bizottsági tag.

Néhaj jó Pauer János szinigazat beszélt az akkori közgyűlésen és mégis 3 szavazattal a tanács indítványa győzött. Könnyű megállapítani, hogy a tisztviselők szavazata döntött, szinigazat irt felebbezésében is s mégis helyben lett hagyva a hozott határozat. *Röviden összegezve Pauer János véleményét 1904. évben a közgyűlés a város nyilvánvaló kárával vette fel a nyugdíjgyelet kötelékébe Szél László dr.-t.* Így festett a régi rendszer. Most nézzük az újat. (?)

Ismételjük Szél László dr.-t a város házában tartani akarták. Az lett kiadva jelszónak, hogy *kell* tartani, mert másnak megválasztása esetén a neki kijáró végkielégítést a város közönségére pótdóban kell kivetni. Azt persze nem árulták el, hogy megválasztása és későbbi nyugdíjaztatása esetén a város közönségére még nagyobb teher fog hárulni, amint azt Pauer kifejtette.

Az ügyeskedés azonban kárba veszett, mert a fiatalabb pályázók kijelentették, hogy megválasztásuk esetén ők fizetik a végkielégítést, ha ugyan jár ilyen dr. Szélnek. Heincz Hugó bölesen fülelt, ő ilyen rossz üzletbe belemenni nem akart. Akkor megindult a szondirozás vajjon kinek lehet kilátása a megválasztásra. Egy halálos bizonyossággal küldt az, hogy Szél László dr.-t megválasztani nem lehet és a legnagyobb valószínűsége van a Heincz Hugó megválasztásának egyrészt azért, mert a többit a polgármester nem akarta, másrészt azért, mert Heincz a vezéret már lefűlelte.

Ezt aztán így mondták el Szélnek. Barátom, én, mi akarunk és rád is fogunk szazazni (tényleg kapott is két szavazatot) de hasztalan, nem bírjuk a dolgot keresztül vinni. Dr. Szélnek megnyult az arca, de belenyugodott, hanem a végkielégítéstől tágitani nem akart. A városházán *ezt garantálták is neki*, mert . . . mert az ilyen embert pusztá kézzel elereszteni nem lehet.

Rohantak Heincz Hugóhoz, mert ő még a végkielégítés tekintetében nem nyilatkozott. Ő kijelentette, hogy a végkielégítés csakugyan jár Szélnek *törvényes alapon*, de ha baleset történék, ő a maga pénzéből fogja azt kifizetni. A nagyobb bizonyosság kedvéért összehívták a nyugdíjválasztmányt, amelyik természetesen szintén arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy Szélnek jár a végkielégítés.

Igy aztán szépen el volt rendezve minden. Ha az ideális gondolkozásu fiatalok közül választanak meg véletlenül valamelyiket, a végkielégítést ők fizetik, ha Heincz Hugót választják meg, a város fizet, ha pedig az a véletlen történnék meg, hogy a város atyái megbokrosodnának és a végkielégítést nem szavaznák meg, akkor Heincz fizet. *Ezek után a polgármester kijelentette, hogy ő a választásnál semleges marad, titokban pedig Heinczcel paktált.*

A választáson aztán Szél László dr. szerencsésen ki is bukott. Szépen megkapta a végkielégítést *azonnal* s aztán itt hagyta a várost, mint szent Pál az oláhokat, a következő közgyűlésen pedig a polgármester a megszokott férfiasággal kijelentette, hogy a végkielégítés kérdésében a törvényhatósági bizottság fog dönteni legjobb belátása szerint.

No most már nézzük a szabályrendeletet. Ez így beszél: „*korengedély mellett alkalmazottak s ezek özvegyei és árvái csak az esetben tarthatnak ellátásra igényt, ha az állandó ellátás feltételei beállottak, de ezek beállta előtt egyszer s mindenkorra szóló részeltetésre (végkielégítésre) igénytel nem bírnak.*”

Nem vitás, hogy Szél László dr.-nál az állandó ellátás feltételei nem állottak be és mégis kapott előlegezve 4800 korona végkielégítést, mert a 26. §. azt mondja, hogy: „*azon tisztviselőnek, ki tisztujítás következtében hivatalát a beszámítható 10 év letelte előtt elveszteni, szabadságában állandó végkielégítést igénybe venni.*” *Nyilvánvaló, hogy ez a §. csak azokra a tisztviselőkre vonatkozik, akik nem korengedéllyel lettek a nyugdíjgyeletbe felvéve, de hát . . . valószínűleg rosszul lett megcsinálva a szabályrendelet.*

A tény pedig az, hogy a közgyűlés 8 szavazat ellenében 15 szavazattal megint — nem a városnak, hanem másnak a javára döntött s ez a város közönségének községi pótlékban és százalékban beszélve 4800 koronájába kerül, ami 4—5 százalékot jelent. A pénzt a jövő évben fizetjük meg, mert az 1908. évre előirányzott bevételek a városi főszámvevőnek egy bizottsági ülésén tett kijelentése szerint nemcsak ki vannak meritve, de körülbelül 5000 koronával már költségvetési túllépés mutatkozik.

Igy néz ki az új rendszer — közelről. Szél László dr. helyett Heincz Hugót kaptuk. Mondtuk már egyszer, hogy cseberből vederbe estünk. A tények igazolják, hogy állításunk nem volt túlzás.

H I R E K.

— **A törvényszéki elnök Korponán.** Martinovich István, az ipolysági kir. törvényszék elnöke, folyó hó 9-én a déli vónattal Korponára érkezett, hogy a kir. járásbírósnál hivatalos vizsgálatot tartson. A vizsgálat három napot vett igénybe, s befejeztével az elnök a tapasztalt rend és ügykezelés fölött elismerésének adott kife-

jezést. Az elnök Korponán való tartózkodásának ideje alatt, Machovich Izidor apátplébános vendége volt.

— **Bírósági szünet.** *Flórián* Gerő járásbíróságunk kitűnő fiatal bírása folyó hó 15-én kezdte meg hat heti szabadságát. Szabadsága alatt a polgári perek intézése szünetel.

— **Áthelyezés.** A király *Kecskeméthy* Géza ipolysági vezető kir. járásbírónak a balassagyarmati kir. törvényszékhez törvényszéki birói minőségben való áthelyezését megengedte. *Kecskeméthy* 12 éven át volt az ipolysági járásbíróság vezetője s kiváló tagja volt a birói karnak. Távozásának legfőbb oka az ipolysági középiskolai hiány.

— **A közgyűlésből.** A közgyűlésen a következők vettek részt: 1. Adamecz Emil m. kir. dohánygyári igazgató, 2. Baán Elemér kir. közjegyző, 3. Boesák István kincstári bányafelőr, 4. Binder Antal nyugalmazott erdővéd, 5. Engel Zsigmond kereskedő, 6. Faller Gusztáv kincstári bányafőorvos, 7. Fizély Károly iparos és háztulajdonos, 8. Gregus Antal pékmester, 9. Hamrák Ferenc kohófőmérnök, 10. Hlavathy József plebános, 11. Hornyacsok István kereskedő és háztulajdonos, 12. Jezsovits Károly nyug. főgimn. tanár, 13. Liha Antal kir. járásbíró, 14. Rauchbauer József főgimn. igazgató, 15. Sobó Jenő főiskolai rendes tanár, 16. Székely Vilmos kincstári bányafőmérnök, 17. Veress József kincstári bányafőmérnök, 18. Velics György kereskedő és háztulajdonos, 19. Vojtás Mátyás főgimn. tanár, 20. Zsámbor Pál ág. ev. lelkész. *Távol volt 42 törvényhatósági bizottsági tag.* A jelen voltak határozták el, hogy a „Selmecei Ujság“-ban Szeöts Géza meggyilkolása alkalmából „Botrány és gyalázat“ valamint „Szomorú szenzáció“ címen megjelent közlemények miatt sajtóper indítassék és pedig a Zólyomvármegyei Hírlap felelős szerkesztője ellen is, aki a „Szomorú szenzáció“ című közleményt szintén közölte. Az ellen, ha valaki vélt sérelmeket törvényes úton akar megtorolni, kifogás nem tehető. A közgyűlésen lefolyt személyeskedést azonban a legerősebben el kell itélnünk. Különösen visszataszító ez a főispán és városi ügyész részéről, kiknek a tárgyilagosságról semmi körülmények között sem volna szabad megfellebbezniök. A hivatalos feltüzelés mértékét leginkább Heinecz Hugó ügyész, kibukott országgyűlési képviselő beszédének következő része jellemzi:

(A sajtóközlemények erősebb kifejezéseinek hangsúlyozott felolvasása után) „Uraim! Törvényhatóságunk nem más, mint az Önök testülete. A törvényhatóság házi szelleme tehát nem lehet más, mint az Önök szelleme. Komoly törekvésű és köztisztelőben álló becsületes emberek szelleme. Aki ezt a szellemet legyalázza, az gázol az Önök jellemében, az Önök köztisztességében. Nem tűnjük tovább.“ A hatás természetesen nagy lehetett. A megjelentek egyuttal 8 kivételével, tehát 12-en még ezen a közgyűlésen megszavazták dr. Szél Lászlónak a végkielégítést ami 4–5 százalék községi pótdadót jelent. A „Selmecei Ujság“ és felelős szerkesztőnk ellen tavaly dr. Szél László rendezett hasonló kirohanást a jelen voltak helyeslése és a

főispán támogatása mellett, az idén Heinecz Hugó. Szél László dr.-t elsöpörte a közvélemény, Heinecz Hugó is erre a sorsra fog jutni, amint egyszer már jutott is. Mi semmi körülmények között sem hagyjuk terrorizálni magunkat és ezentul is a nagyközönség érdekeit fogjuk szolgálni és nem a klikkérekeket.

— **Uj ügyvéd.** *Händel* Béla dr. Händel Vilmos ág. ev. főesperes fia Budapesten ügyvédi irodát nyitott. Az új ügyvéd a kiválóbb szakemberek közé fog hamarosan kerülni, mert széles látókör és erős igazságérzet jellemzi.

— **Birói kinevezés.** A király *Smál* Gyula rimaszombati törvényszéki jegyzőt az ipolysági kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

— **Eljegyzések.** *Divald* Mariskát, *Divald* Béla garamrévi erdőmester leányát *Toperecz* Oszkár erdőgyakornok, *Dorn* Zsófiát *Hell* Béla a Selmeceibányai Híradó munkatársa, a selmeceibányai ing és fehérneműgyár tisztviselője, *Szpiszka* Mariskát, *Szpiszka* Mihály városi pénztári ellenőr leányát *Masek* Manó városi erdőőr jegyezte el.

— **Jogorvoslatok.** A közgyűlésnek a megindítandó sajtóperekre vonatkozó, nagyon erősen elhamarkodott határozata ellen felebbezés lett beadva különösen azért, mert az előterjesztett indítvány sem a tárgysorozatban nem szerepelt, sem 24 órával előbb bejelentve nem lett, továbbá azért, mert napirend előtti felszólalás folyamán határozat nem volt hozható, végül pedig azért, mert a közgyűlés nem döntött abban a fontos kérdésben, hogy a több ezer koronára rúgható költség hogyan lesz fedezve, ha a pereskedők peresztések lesznek. A városházán megfellebbeztek a kellemetlen eshetőségekről és arról, hogy a pereskedésben potyázás nincsen. Egyelőre tehát a szerzőknek és kiadónak súlyosabb baja nem történik, azután pedig hír szerint erősen fognak élni a bizonyítás jogával — ami nem lesz érdekesség nélkül való. Ugyancsak jogorvoslat lett beadva a Szél László dr.-nak megszavazott végkielégítés ellen is, mert nemcsak az ellenző 7 szavazatból, de a szabályrendeletből is nyilvánvaló, hogy az a 13 pap, aki ezuttal a templomban végkielégítés mellett papolt, rosszul papolt. Felhívjuk a pap urak figyelmét arra, hogy Heinecz Hugó és Liha Antal még együtt véve sem tesznek ki egy római pápát.

— **Pályázat.** A városi közbiztonság megüresedett szolgálai állásra a polgármester pályázatot hirdetett. A fizetés 480 kor. A pályázati határidő június 25. napja.

— **Házasság.** *Marschalkó* Kornélkát, *Marschalkó* Gyulának leányát *Enzle* György resicai gyári mérnök június 15-én vezette oltárhoz.

— **Fegyveradó.** Azok, akiknek fegyverei vannak, ezeket, 1908. június havában kell bejelenteniök a városi adóhivatalban a m. kir. pénzügyigazgatóság által kibocsátott hirdetés szerinti.

— **Megtorlás.** Wagner László dr. törvényhatósági bizottsági tag a „Selmeceibányai Híradó“ legutolsó számában „Juniusi közgyűlés“ című közlemény sértő részei miatt Kuti István rendőrfőkapitány, felelős szerkesztő ellen újabb vádat emelt a fenyítő bíróságnál.

— **A lévai választás.** A választó közgyűlés 13-án meg lett tartva a számvevői és számliszi állásokra. Városi számvevőnek a kandidáló bizottság csak *Backer* Árpád selmeceibányai számtisztet találta képesítettnek s ennek folytán közfelkiáltással megválasztotta.

— **A hegybányai zárdából.** A Páli szt. Vincéről nevezett irgalmas nővérek vezetése alatt álló elemi iskolában alkalmunk volt a vizsgákon résztvenni. Ezen az alapon állíthatjuk, hogy az az eredmény, melyet az irgalmas nővérek szeretettel párosult szigorúságukkal a gyermekeknél elértek, egyike a legszebbeknek és páratlan önfeláldozásról tanuskodik. A felsőbb leányiskolában a vizsgálatok szombaton lesznek. Előrelátható, hogy itt még szebb eredményeket tudnak előmutatni. Láttuk azt is, mily odaadó ápolásban részesítettek két benlakó kis növendéküket veszélyes betegségükben. A szeretetet és gondosságot látva, mellyel terhes hivatásukat végzik, lehetetlen a legnagyobb tisztelettel nem viseltetni a kiváló női szerzet iránt.

— **Róma felmentette dr. Hermann.** Dr. Hermann József korponai születésű segédlelkészt a múlt évben az érseki szentszék kiközösítette a kath. egyházból. Az ügyet dr. Hermann megfellebbezte a római szentszékhez, a mely a napokban érvénytelennek nyilvánította az esztergomi egyház eljárását, a többek között azt írva, hogy „dr. Hermann csakis canoni parancsoknak köteles engedelmességet tenni.“ — Dr. Hermann különben ügyvédi pályára készül.

— **Evzáró vizsga.** Fel lettünk kérve annak közlésére; hogy a selmeceibányai izraelita népiskolában a nyilvános evzáró vizsgák a következő sorrendben lesznek megtartva: Az I. és II. osztályban folyó hó 22-én délelőtt 9–12-ig, a III. és IV. osztályban 23-án délelőtt 9–12-ig. A közlésre vonatkozó kívánságnak a legnagyobb készséggel teszünk eleget.

— **Orvosi állás.** Zólyom sz. kir. városi orvosi állásra hirdet pályázatot. Az állás javadalmazása: 1400 korona alapfizetés, 300 korona lakáspénz és husz köbméter tűzifa. Pályázati határidő június 30.

— **A betegek érdekében.** *Szegedi* Sándor dr., aki Grácban orvosi minőségben katonai szolgálatot teljesít, e hó 20-án kezd meg újabb városunkban orvosi működését.

— **A Markovits emlékünnap.** A magyar gyorsírás megteremtőjének, Markovitsnak emléktábláját leplezték le június 7-én szülőinek házában. A *Pallavicini* György őrgrof és *Lits* Gyula főispán védnöksége, Horváth Kálmán polgármester diszelnöksége alatt rendezett ünnep városunkban meglepően csekély érdeklődést keltett. Az ünnepélyre meg volt hívva *Günther* Antal igazságügyminiszter is, de nem jött el elfoglaltsága folytán. A védnökök közül sem jelent meg egyik sem. Itt voltak: Bódogh János okl. gyorsíró tanár, Hazay Árpád országgy. gyorsíró, Bajusz Károly állam-számvivőszéki tisztviselő, Forrai Soma tanár, Czigány János jászberényi, Palkovits Emil körmöcbányai polgármesterek, Orbán Gyula főreáliskolai tanár, Bálint Béla dr. ügyvéd, Stampfer Kálmán hivatalnok,

Nagy Sándor ügyvéd, Czigány Pál kovácsmester, mint vendégek. A család köréből Ocsovszky Vilmosné, Markovits Iván nővére, özv. Markovits Ivánné több oklevelés gyorsirónó kíséretében. A gyorsirónó versenyen *Gracza* Lajos VIII. oszt. tanuló nyerte az első díjat, a kezdők közül *Stibrányi* Gyula IV. oszt. tanuló. Este közvacsora volt a Bogyá vendéglő virágtermében. A *Markovits* Ivánnak állított emléktábla mindenestre a legszebb megbecsülését jelenti a tudomány kiválóinak s ezért elismeréssel adóznak az ünnepély rendezőinek, első sorban *Váczy* Mihálynak, mint az ünnepély kezdeményezőjének.

— **Halálozás.** Özv. *Kuschel* Ferenéné, aki városunkban lakott hosszú éveken át, e hó 9-én Budapesten elhunyt. Az elhunytat előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Zárdai évváró ünnepély.** Az irgalmas nővérek selmecbányai kolostorának leánynevelő intézetében az évváró ünnepély gazdag és szép programmal folyó hó 26-án délután 3 órakor lesz megtartva.

— **Cziczka Sándor növendékei.** *Faller* Irén, *Schwartz* Bella és *Cziczka* Angela urleányok, kiket a zenében városunk karnagya képzett ki, a budapesti nemzeti zenei konzervatóriumban jeles illetve jó eredménnyel vizsgáltak.

— **A Bauman tekéző egyesület.** Az egyesület június 20-án közgyűlést tart este 7 órakor, a közgyűlést társas vacsora követi.

— **Szövetségek.** Amint már jeleztük a hitfelekezetek mindegyike szövetkezik. Az országos evangéliumi szövetség megalakításának előkészítésére egybehívott értekezlet a múlt héten Budapesten értekezletet tartott. Az értekezlet, melyen a protestáns egyházak számos vezető férfiak vett részt. elhatározta, hogy országos evangéliumi szövetséget alakít, melynek célja egy szövetségbe összevonni mindazokat, akik a felekezetek közötti teljes egyenjogúság és a lelkiismereti szabadság hívei és ez eszmékért anyagi áldozattal, de főleg erkölcsi munkálkodással küzdeni készek. Az ügyek további vitelére és az alakuló gyűlés egybehívására az értekezlet bizottságot küldött ki, melynek tagjai *Zsilinszki* Mihály, *Anfal* Gábor, dr. *Baltház* József, *Szabó* Aladár, *Zelenka* Lajos és *Geduly* Henrik. A *kath. népszövetség* egyre nagyobb arányokat kezd ölteni. Az egész eddigi szervezet 1300 községet foglal magában. A Besztercebányán nemrégén megtartott népgyűlésen harminckét község férfilekossága jelent meg és nyolcezer ember volt jelen. A szövetség céljainak elérésén a népszövetség tagjai között gróf *Zichy* Aladár miniszter, gróf *Zichy* Nándor, számtalan országgyűlési képviselő és a következő főispánok dolgoznak. *Kállay* Ubul, *Batthyány* József, *Gyapay* Pál és városunk főispánja *Lits* Gyula is. Városunk polgármestere *Horváth* Kálmán eddig még nem nyilatkozott, hogy a *kath. népszövetséget* miért nem helyesli és miért tartja magát távol az általánossá váló mozgalomtól.

— **Pártoljuk a hazai ipart!** Be sokszor halljuk e szöveget és mégis szükségleteink fedezésénél nem vigyázunk eléggé, hogy ne osztrák árut vásároljunk. Ezer meg ezer idegen fogtisztító szert vesz naponta a magyar közönség, mikor itt van

most a kiváló magyar gyártmány a *Brázay-féle Kalogén sósorszesz fogkrém*, mely valósággal ideális fogtisztító és ápoló szer.

— **Adólajstromok közszemlén.** Az idei föld-, ház-, és áll., I., II., IV. osztályu kereseti és az általános jövedelmi pótdóra vonatkozó lajstromok június 15-től június 23-ig a városi adóhivatalban közszemlére lesznek kitéve. A felszólamlások ott megtehetők.

— **A nyaralás nem minden.** Aki csak teheti a nyári melegek beálltával menekül a poros, füstös városból. Valóságos népvándorlás indul meg a fürdők és nyaralóhelyek felé. A beteg ember is helyesen teszi, ha nyaral, de a fő mégis csak az, hogy olyan gyógyzóhelyen legyen része, amely őt bajától megszabadítja. Erre vonatkozólag rendkívül hasznos és érdekes útmutatás foglaltatik az „Értekezés a Villamos Gyógyóóról“ című könyvben, amelyet a világhírű *Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet* (Budapest, Károlykörut 2. félemelet 50. sz.) adott ki és mindenkinek, külön férfiak és külön nők részére ingyen és bérmentve zárt borítékban készséggel megküldi. Hozassa meg mindenki ezen érdekes könyvet.

Furcsaságok.

Szónoki baklövések.

A főispán a legutolsó közgyűlésen ezeket is mondta:

— Nem annak a bizonyos újságnak cikkeire akarok hivatkozni, mert *hiszen jelent meg abban sok minden amit csak észrevenni is valamire való ember nem is szokott.*

Egy törvényhatósági bizottsági tag erről a mondásról így nyilatkozott:

— Az öreg rófnyre se gondol. Nem vette észre, hogy magát és a többi urat milyen alaposan lekapta. Elárulta, hogy a lapban írt sok mindent észrevette és a többieket, akik a lapból tanulmányt csinálnak, kínos zavarba hozta.

Heincz Hugó.

A „Selmecbányai Hiradó“ így ír róla: „közéletünknek ez a szilárd karakterű s nemes erkölcsi felfogásban a mai korban párját ritkító férfiú.“

Egy üzletember így szólt a másikhoz: „ugyan mennyibe kerülhetett ez Heincznek.“

Nagy mondások.

Zsámbor Pál: „S e gazztettel, a gyilkosság vádjával, ha nem is közvetlenül, de közvetve van vádolva a polgármester, főkapitány s evvel az egész közigazgatás piszok fertőjéhez van hasonlítva.“ (Selmecbányai Hiradó: „Juniusi közgyűlés.“)

Fogadalom.

A városházi urak fogadalmat tettek, hogy ezentúl a „Selmeci Ujság“-ot nem olvassák csak — titokban és nem vesznek észre — semmit.

Szenzáció.

A főispánnal a Bogyá vendéglőben nem történt semmi.

HIRDETÉSEK.

275. 1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a pilseni cs. és kir. járásbírósnak 1908. évi C. VII. 48/4 és C. III. 179/4. sz. végzése folytán *Radlinszky* Ignác alsókubini ügyvéd által képviselt *Philye* Guswellig Sohn pilseni cég felperes részére *Jähn* Vilmos selmecbányai lakos alperes ellen 134 és 335 kor. 65 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 1037 kor. 87 fillerre becsült ingóságokra a selmecbányai kir. bíróság 1908. V. 97/3. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesnek lakásán Selmecbányán levő üzlethelyiségében leendő megtartására határidőül 1908. évi június hó 22-ik napján d. e. 10 órája kitűzetik, amikor a bíróság felülfoglalt posztóárak és üzleti felszerelés s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Selmecbányán, 1908. évi június hó 10 napján.

Budák György

101. 1—1.

kir. bírósági végrehajtó.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. Bányászati és Erdészeti Főiskolai Ifjúsági Kör pályázatot hirdet a megüresedett köri vendéglősi állásra, mely állással a szolgálai teendők ellátása is egybe van kötve.

A pályázatok legkésőbb július hó 15-ig nyújtandók be a Főiskolai Ifjúsági Kör főtitkári hivatalnál. A határidőn túl beérkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Az állást elnyerő pályázóval megkötendő szerződés a körben naponta 6—7-ig megtekinthető s ugyanakkor annak feltételeiről bővebb információ szerezhető.

Selmecbánya, 1908. május 6-án.

Pető János
elnök.

Pantó Béla
főtitkár.

Intelligens özvegyemberhez házvezetőnőnek vagy anyahelyettesnek,
 esetleg magányos úrnő mellé **házikisasszonynak**
 ajánlkozik idősebb urileány.
 Címe: Loderer Ida, Zólyom.

1047 3-1

Anyahelyettes keresek.

Sürgősen keresek intelligens középkorú özvegy nőt **anyahelyettesnek** 6 éves fiam, és 17 éves leányom mellé.

Az állás azonnal betöltendő

Cím a kiadóhivatalban.

1039. 3-1.

Fillér 4 Fillér

A NAGY MOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
 Foltot vagy csikot nem csinál!
 Ártalmatlan mert savmentes!
 Gyorsan, teljesen oldódik a vízben!

Uranos-pasztilla csak 4 fillér

és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható.

Mintadobozt — 10 drb. pasztilla — 40 fillér

beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest VI.

Selmecebánya: Jfj. Marschalkó Gyula.

62. 2-3

Postai és Levelezési

Saját érdekében híressen kizárólag

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.

200 napra bizalmas képviselő

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyükszemel, bőrkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL**
 ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sósborszesz az

ERŐ SÓSBORSZESZ

Ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS** vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYŐR, BAROSS-UT.

Csömego-konzervok

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, iszék, asztrók, gomba-, bus- és fűszerek-konzervok, nemes borovicsek, — legkiválóbb minőségben szállít — előkelőbb fűszerek kivételével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Csömegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gyomorgörcs legjobban gyógyítható a **BARTA**-féle fekete áfonya-gyógybor, kapható gyógyszerüzleteknél, 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis Üveg Ára 2-20 kor. Nagy Üveg 6 kor. Kapható gyógyszerüzleteknél. Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálmán-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI

fényképészeti és festészeti műtermében **BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.**

készülnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, életábrákra stb. Bross, függelék, ú stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK a legkiválóbb emésztőpor

Doboz 2 kor.
 Postai szállítással **„FEHÉR GALAMB”** Gyógyszerárúháznál **BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93**
 Kapható minden gyógyszerárúháza és drogériában

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenféle férget a lakásban és úgy, mint mindennemű hernyót, vért és levéltörést és egyéb kárt és vesztést okozó kártevő állatkákat és azok petéit azonnal megöli.
 Legmegbízhatóbb védekezési eszköz és darabja ellen. Használati utasítás azerint való eljárás mellett biztosított a feltétlen eredmény.

Veszerképviselőik Magyarország részére: **DIAMANT és VADAS** Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-61

BOGDÁNY szerencséje páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál **BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 20**

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA
 8 nap alatt biztosan hat. — Tégelye K 1-30 —
Dr. KOVÁCS Gyógyszertára Budapest, Gyár-utca 17.
 „Feltöltött-tégelyek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,
 mely 6 perces alatt minden fejfájást megszüntet.
 1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerárúháza és drogériában kapható.
BERETVÁS TAMÁS Gyógyszerárúháza **KISPEST,** Rákóczi-utca 2.
 Ingyen postai szállítással 3 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZALLODA
 Szállodás Simon Pál
 Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
 100 szoba 2-30 k-ól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, népszerű kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az öszi pályaudvar és halók felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. 6
 Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homeopátiás rendelő-intézet
 1088. bolognói utcában mezei utca 10. sz. 6.
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER
 szörmeáruai elsőrangú és az egész világon elvannak ismertve.
 Első és legnagyobb mohyár ellen védő részv.-kárts.